

Stichting Lumens
te Eindhoven

Jaarrapport 2016

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Bestuursverslag 2016	3
Financiële positie	6

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING STICHTING LUMENS

Geconsolideerde balans per 31 december 2016	15
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2016	17
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2016	18
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	19
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2016	24
Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening per 31 december 2016	34

ENKELVOUDIGE JAARREKENING STICHTING LUMENS

Enkelvoudige balans per 31 december 2016	43
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2016	45
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	46
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2016	47
Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening per 31 december 2016	56

OVERIGE GEGEVENS

Overige gegevens	58
------------------	----

Bestuursverslag 2016

Denkkracht. Doekracht. Reflectiekracht.

Ieder jaar opnieuw, wanneer we het jaarverslag opstellen, is daar het moment van reflectie op het voorgaande jaar. Een bijzonder moment omdat ik hiermee de tijd even stil mag zetten om samen met jou een blik over onze schouder te werpen en met volle waarneming te kijken naar wat er achter ons ligt. Dit doen we op het moment dat de Lumens-medewerkers en vrijwilligers alweer bezig zijn met 2017 en 2018, maar desondanks is deze reflectie nooit een verplicht nummer of uitsluitend dienstbaar voor de geschiedschrijving. Het even stilzetten van de tijd geeft de mogelijkheid om écht te reflecteren en zo te leren.

Ik koester het feit dat we bij Lumens in staat zijn om dit regelmatig te doen en dit in te bedden in ons dagelijks denken en handelen. Want een succesvolle organisatie heeft in mijn ogen drie belangrijke krachten in zich: Denkkracht. Doekracht. Reflectiekracht. De drie bouwstenen om tot een succesvolle organisatie te komen en te blijven: een organisatie die staat voor haar missie om mensen te mogen helpen bij het weer onafhankelijker en zelfstandiger in het leven staan.

Denkkracht

De hele dag krijgen we signalen binnen. Uit gesprekken, berichten in de krant, van social media, via WhatsApp, e-mail, radio etc. ontvangen we duizenden prikkels en een schat aan informatie. En dat gebeurt in een tijd waarin de mening van de één al snel de mening van velen wordt en deze, terecht of onterecht, de mening van de meerderheid kan lijken.

Bij Lumens zijn we gewend om niet meteen te oordelen. Altijd blijven we op zoek naar een goed evenwicht tussen handelen en niet te snel handelen en de effecten hiervan. Belangrijk, want dit is bepalend voor wat wij kunnen en willen betekenen voor jou, je buurtgenoot, je familielid, je bewoners en je werknemers. Het laadt de kwaliteit van ons werk. En daar zijn we trots op. Net zoals we er trots op zijn dat hierdoor een buurtinitiatief met onze ondersteuning, ook na meerdere jaren blijft floreren. We zijn er trots op wanneer we zien dat de financiële werkplaatsen die in 2016 zijn opgezet echt een antwoord bieden voor mensen met schulden.

Nadenken over de kwaliteit van onze dienstverlening, over hoe we het positieve effect hiervan op mensen zo groot mogelijk kunnen maken, staat voorop. Dit gaat gepaard met nadenken over nieuwe dienstverlening. Door goed te blijven kijken, luisteren én vooral ook te horen, zijn we ook in staat om zelf nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Hierbij is het vertrekpunt dat wat wij als onze maatschappelijke plicht zien: perspectief bieden. We hebben gezien dat we voor de zeer kwetsbare jeugd extra stappen kunnen en moeten zetten. Met Jeugdbescherming Regio Amsterdam hebben we samen de coöperatie Jeugd Veilig Verder op kunnen zetten. Jeugdbescherming met perspectief. Door het slim combineren van zorgen voor veiligheid met zorgen voor perspectief staat er een nieuw concept dat zich de komende jaren mag gaan bewijzen.

Door ons zorgvuldig een nieuwe jas aan te meten en door zorgvuldig om te gaan met onze kernwaarden Inspireren Leren Werken hebben we in 2016 de eerste bouwstenen kunnen ontwerpen van een nieuwe sociale onderneming: een sociale onderneming van betekenis omdat deze perspectief biedt. In onze organisatie werken we met elkaar, met medewerkers en vrijwilligers verder aan dit nieuwe Lumens. Ook in gezamenlijkheid met een betrokken en krachtige Raad van Toezicht waarvan de denkkraft, in het bijzonder van Henny Houben en Igor van Hooff die beiden in 2016 na negen jaar de Raad van Toezicht hebben verlaten, bijzonder mooi was. Met de benoeming van Ed Rutters als nieuwe voorzitter hebben we in 2017 opnieuw een energieke en goed samenwerkende Raad van Toezicht.

Doekracht

Stichting Robin Hood is 5 jaar geleden met meerdere partners opgericht om echt iets te kunnen betekenen voor langdurig werkzoekenden. Hen konden we hiermee een toekomst in de horeca bieden. Inmiddels staat er een horecabedrijf dat succesvol is in de match van kandidaten met werkgevers. 'Gewoon' door te blijven doorzetten en 'gewoon' door met leerlingen te willen blijven werken. 'Gewoon' omdat leren, werken, meedoen in het bloed zit van de Robin Hood-medewerkers. Een DNA dat nauw verbonden is met het Lumens-DNA. We zijn er dan ook trots op dat we onze krachten kunnen bundelen en dat Stichting Robin Hood onder de vleugels van Lumens haar betekenisvolle rol kan behouden en kan uitbouwen.

Gaan we het doen? Gaan we de uitdaging aan? In 2015 hebben we besloten om de exploitatie op ons te willen nemen van Het Klooster in Waalre. Op eigen initiatief en voor eigen rekening en risico. Omdat we geloven dat een buurthuis met bestaande steun van inwoners en verenigingen altijd van betekenis is. Omdat we erin geloven dat we onze jarenlange ervaring op dit terrein kunnen benutten ... dus zijn we het gewoon gaan doen.

Samen met vier andere Eindhovense organisaties is in korte tijd de coöperatie E-Moves opgezet. Met als doel door bundeling van kennis en energie van Dynamo Jeugdwerk en de coöperatiepartners in deze nieuwe samenwerking de betekenis van het Emoves-festival nog verder uit te kunnen bouwen. Emoves verdient dit, want het is een prachtige en concrete vormgeving van Inspireren Leren Werken.

De Lumens-organisatie heeft intern de Doekracht gebruikt om in 2016 zeer planmatig vorm te geven aan fase 2 en 3 van de strategie: het formuleren van een strategische visie voor Lumens door het managementteam, bestuur en de Raad van Toezicht en het bottom-up vullen van deze strategie door medewerkers uit alle organisatiegeledingen. Door er actief mee aan de slag te gaan zijn onze negen concepten gemeengoed geworden en bieden deze in- en extern helderheid over waar Lumens voor staat.

Reflectiekracht

Voorgaande voorbeelden zijn een kleine greep uit een veel groter geheel aan voorbeelden van onze inspanningen in denken en doen. We zijn er in geslaagd om in 2016 vele nieuwe initiatieven aan te jagen, op te zetten en verder uit te bouwen. Hiermee heeft Lumens daadwerkelijk vormgegeven aan de realisatie van de strategische doelstellingen die in 2015 zijn vastgesteld. Niet alles was even succesvol en we blijven nieuwsgierig naar hoe we onze dienstverlening verder kunnen verbeteren. Zo zijn we er nog niet voldoende in geslaagd om de mensen die wij mogen ondersteunen meer invloed te geven, of om talenten in onze organisatie met meer vrije opdrachten de wereld van Lumens te laten ontdekken. En we zijn nog zoekende naar hét antwoord of initiatief dat technologisering en welzijn kan verbinden. Vanuit deze reflectie op afgelopen jaren pakken we deze punten beet als ambities.

Terugblikken doen we ook op onze exploitatie. We zijn in 2016 van start gegaan met een budget waarin ruimte werd genomen om eenmalig € 400.000 te investeren in de toekomst van Lumens: te financieren uit het eigen vermogen. Adequaate financieel beleid, het combineren van mogelijkheden en het slim inzetten van mensen en middelen hebben uiteindelijk geleid tot een negatief resultaat van € 173.637. Dit negatief resultaat wordt gefinancierd uit het eigen vermogen van Lumens, dat daarmee per 31/12/16 op een weerstandsniveau van 6,8% komt. Dit resultaat past in de financiële meerjarenstrategie van Lumens. Een meerjarenstrategie waarin ruimte is genomen om te investeren in het realiseren van nieuwe samenwerkingen en in een innovatieklimaat van waaruit medewerkers en vrijwilligers van Lumens nog mooier van betekenis kunnen zijn.

Denken, doen en reflecteren... ook in 2017 bouwen we op deze principes voort en zetten we deze in om onze kernwaarden verder van nut te laten zijn. Inspireren Leren Werken ... van nut in nieuwe ontmoetingen!

Jos van Nunen
Bestuurder Lumens

Financiële positie

Balanssamenstelling en financiële kengetallen

In onderstaand overzicht is een analyse opgenomen van de financiële positie en de belangrijkste kengetallen:

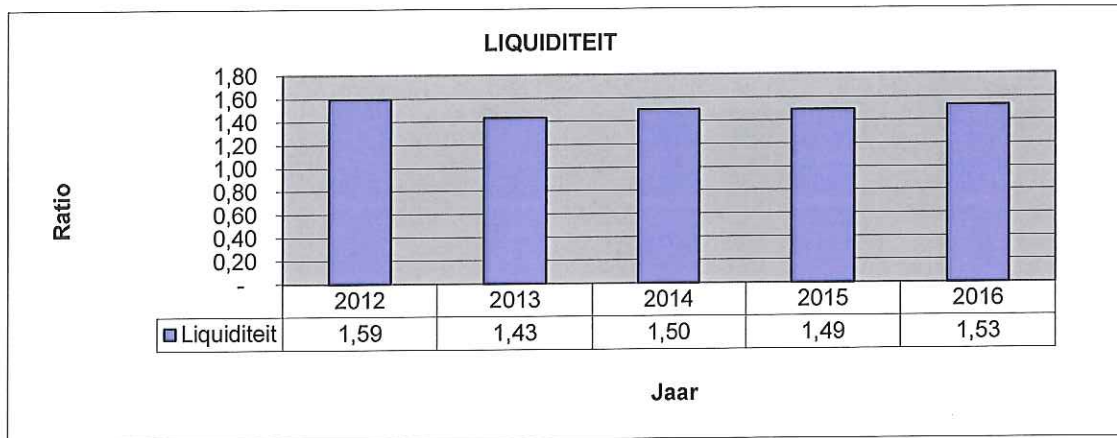
Balanssamenstelling (in € 1000)					
Omschrijving	2012	2013	2014	2015	2016
Vaste Activa	5.739	5.000	3.930	2.683	2.720
Kortl. Vorderingen	1.885	1.781	962	1.949	1.282
Liquide middelen	7.190	3.512	5.027	5.007	3.100
Totaal	14.814	10.293	9.919	9.639	7.102
Algemene reserve	1.059	1.354	1.601	1.935	1.586
Bestemm. reserve	-	-	-	-	-
Voorzieningen	3.070	933	1.277	687	423
Langl. Schulden	4.992	4.314	3.047	2.354	2.223
Kortl. Schulden	5.693	3.692	3.994	4.662	2.870
Totaal	14.814	10.293	9.919	9.638	7.102
Kengetallen					
Werkkapitaal	3.382	1.601	1.995	2.294	1.512
Liquiditeit	1,59	1,43	1,50	1,49	1,53
Weerstandsvermogen	4,0%	5,2%	6,2%	6,7%	6,9%
Solvabiliteit	7,1%	13,2%	16,1%	20,1%	22,3%

Het weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2016 6,9%. De doelstelling is om het weerstandsvermogen tussen de 5% en 10% te houden. In 2016 is dit gerealiseerd.

Liquiditeit

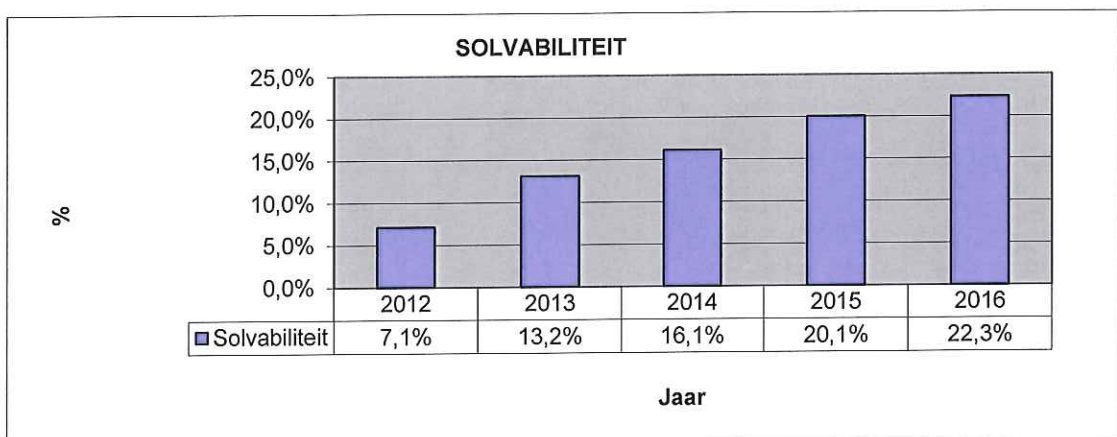
De liquiditeitsratio ((kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden) is in 2016 ten opzichte van 2015 toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door een daling van de kortlopende schulden, welke verband houdt met een daling van de openstaande vakantiegeld- en dagenverplichting.

De liquiditeitsratio laat in meerjarenperspectief het volgende beeld zien:

Solvabiliteit

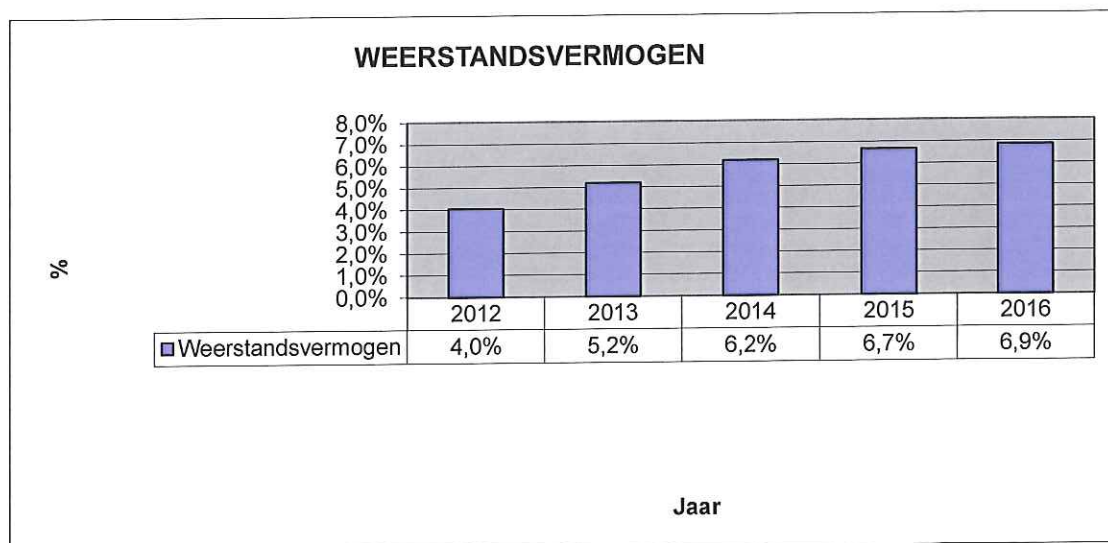
Het verloop van de solvabiliteit in de tijd gezien is als volgt:

De stijging van de solvabiliteitsratio (eigen vermogen / totaal vermogen) wordt veroorzaakt door een kleine afname van het EV en daartegenover een forse daling van het balanstotaal.

Onze primaire maatstaf voor de solvabiliteit betreft de weerstandspositie. Onze weerstandspositie (algemene reserve uitgedrukt als % van de totale omzet) stijgt doordat het EV beperkt daalt ten opzichte van een grote daling in de omzet.

De ontwikkeling van het weerstandsvermogen, in de tijd gezien, is opgenomen in onderstaande grafiek:

Vergelijking exploitatieresultaat 2016 versus exploitatieresultaat 2015

	Realisatie 2016		% Realisatie 2015	%
OPBRENGSTEN				
Projectsubsidies	17.345.566	75%	25.860.487	89%
Opbrengst scholen	782.000	3%	615.382	2%
Opbrengst bedrijven	198.317	1%	164.502	1%
Opbrengst fondsen	67.650	0%	38.600	0%
Opbrengst particulieren	3.103.436	13%	1.727.446	6%
Overige opbrengsten	1.493.615	6%	646.741	2%
TOTAAL OPBRENGSTEN	22.990.584	100%	29.053.158	100%
KOSTEN				
Personeelskosten	15.248.797	66%	20.872.221	72%
Afschrijvingen	659.687	3%	1.350.611	5%
Waardeverandering effecten	20-	0%	-	0%
Overige bedrijfskosten	3.910.799		4.374.447	15%
Activiteitenkosten	3.270.658	14%	1.862.315	6%
TOTAAL KOSTEN	23.089.921	100%	28.459.594	98%
Genormaliseerd resultaat	99.337-	0%	593.564	2%
Reorganisatie voorziening	-		156.869-	
Rentelasten / (rente-baten)	102.922-	0%	88.535-	0%
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN				
	202.259-	-1%	348.160	2%
Resultaat deelneming	15.980		12.466-	
Belastingen resultaat uit gewone	12.642	0%	1.854-	0%
RESULTAAT UIT GEWONE	173.637-	-1%	333.840	1%
Buitengewone baten en lasten	-	0%	-	0%
RESULTAAT NA	173.637-	-1%	333.840	1%

Resultaatanalyse 2016 ten opzichte van 2015

Hieronder geven wij een beknopte toelichting op de verschillen tussen het resultaat 2016 en het resultaat 2015,

Opbrengsten

De opbrengsten zijn met 6 mln gedaald. Dit komt voor het wegvallen van de omzet van WIJLeindhoven (7,6 mln) en het wegvallen van Veilig Thuis (1,5 mln). Hier staat tegenover dat er, t.o.v. 2015, meer additionele projecten zijn verworven voor in totaal 1,8 mln en Robin Hood bij Lumens is ondergebracht (1,2 mln)

	Relatieve opbrengstverdeling	
	2016	2015
Projectsubsidies	75,4%	89,0%
Opbrengst scholen	3,4%	2,1%
Opbrengst bedrijven	0,9%	0,6%
Opbrengst fondsen	0,3%	0,1%
Opbrengst particulieren	13,5%	5,9%
Overige opbrengsten	6,5%	2,2%

De relatieve omzetverdeling laat een duidelijke afname van de afhankelijkheid van projectsubsidies zien; dit ten gunste van de overige opbrengstenstromen. Dit is in overeenstemming met de doelstelling van Stichting Lumens om minder afhankelijk te zijn (en nog verder te worden) van financiering van de gemeenten.

Personeelskosten

De lonen, salarissen en sociale lasten dalen met 5,6 mln euro. Deze daling wordt veroorzaakt door een daling van 106 FTE (32%) en een stijging in de salariskosten van 3,1%.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn lager dan in 2015 vanwege een desinvestering eind 2015 (a.g.v. de cloud-investering) en de realisatie van een goedkopere ICT omgeving

Overige bedrijfskosten

De daling van de overige bedrijfskosten komt met name door de lager ICT en telefoonkosten. Deze zijn substantieel lager door de daling van het aantal medewerkers en de daarbij behorende kosten.

Activiteitenkosten

De activiteitenkosten zijn hoger dan begroot, omdat er meer projectsubsidies zijn ontvangen van de gemeenten (Campagne open deuren met bijna € 600.000 aan activiteitskosten). Daarnaast is het Klooster en Robin Hood erbij gekomen. Robin Hood alleen al € 500.000 aan activiteitskosten.

Veranderingen in de kostenbasis :

Binnen de bedrijfskosten zijn de huisvestingskosten van onze exploitaties opgenomen.

Dit zijn Robin Hood, Dynamo, het Klooster, de VTA's en de Jongerencentra.

Deze zijn direct toe te wijzen als activiteitskosten aan deze projecten.

Daarom laten wij ook graag een andere, dan de technische indeling in de jaarrekening zien, om hier een transparanter beeld in te geven.

We zien dan een helder beeld ontstaan van de verschuiving van onze kosten.

Steeds meer van onze gelden gaan rechtstreeks naar de activiteiten en inzet bij de klant en bezuiniging vindt plaats op onze bedrijfskosten.

	Realisatie 2016		% Realisatie 2015	%
opbrengsten	22.990.584		29.053.158	
activiteitskosten	<u>5.012.749</u>	22%	<u>3.424.665</u>	12%
netto opbrengsten	17.977.835		25.628.493	
personeelskosten	15.248.797	85%	20.872.221	81%
afschrijvingen	659.687	4%	1.350.611	5%
overige bedrijfskosten	2.168.708	12%	2.812.097	11%
Overig	<u>74.300</u>	0%	<u>259.724</u>	1%
	173.657-		333.840	

Resultaatanalyse 2016

Vergelijking exploitatieresultaat 2016 versus begroting 2016

	Realisatie 2016		% Begroting 2016	%
OPBRENGSTEN				
Projectsubsidies	17.345.566	75%	16.523.693	82%
Opbrengst scholen	782.000	3%	550.928	3%
Opbrengst bedrijven	198.317	1%	271.161	1%
Opbrengst fondsen	67.650	0%	-	0%
Opbrengst particulieren	3.103.436	13%	1.875.896	9%
Overige opbrengsten	1.493.615	6%	1.038.274	5%
TOTAAL OPBRENGSTEN	22.990.584	100%	20.259.952	100%
KOSTEN				
Personeelskosten	15.248.797	66%	13.893.153	69%
Afschrijvingen	659.687	3%	925.284	5%
Waardeverandering effecten	20-	0%	-	0%
Overige bedrijfskosten	3.910.799	17%	4.018.298	20%
Activiteitenkosten	3.270.658	14%	1.734.484	9%
TOTAAL KOSTEN	23.089.921	100%	20.571.219	102%
Genormaliseerd resultaat	99.337-	0%	311.267-	-2%
Rentelasten / (rentebaten)	102.922-	0%	88.733-	0%
RESULTAAT UIT GEWONE	202.259-	-1%	400.000-	-2%
Resultaat deelneming	15.980	0%	-	0%
Belastingen resultaat uit gewone	12.642	0%	-	0%
RESULTAAT UIT GEWONE	173.637-	-1%	400.000-	-2%
Buitengewone lasten	-	0%	-	0%
RESULTAAT NA	173.637-	-1%	400.000-	-2%

Resultaatanalyse 2016 ten opzichte van begroting 2016

Hieronder geven wij een beknopte toelichting op de verschillen tussen het resultaat 2016 en de begroting 2016. Ten tijde van het opstellen van de begroting speelde Robin Hood nog geen financiële rol binnen Lumens.

Opbrengsten

De omzet is 2,7 mln euro hoger dan begroot. Dit zit met name in de volgende grote posten: omzet van Robin Hood (1,2 mln); Omzet Campagne Open Deuren (0,42 mln); Additionele opbrengsten in de regio (1,1 mln)

Personeelskosten

De salariskosten 2016 zijn 9% hoger dan begroot. Dit houdt direct verband met de grotere projectomvang dan begroot en de toevoeging van Robin Hood en de daarmee additioneel benodigde FTE-inzet (13,2 FTE's).

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn lager dan begroot vanwege een desinvestering eind 2015 (a.g.v. de cloud-investering). Hiermee was nog geen rekening gehouden ten tijde van het maken van de begroting

Activiteitenkosten

De activiteitenkosten zijn hoger dan begroot, omdat er meer projectsubsidies zijn ontvangen van de gemeenten (Campagne Open Deuren met bijna € 600.000 aan activiteitskosten). Daarnaast is het Klooster en Robin Hood erbij gekomen. Robin Hood alleen al € 500.000 aan activiteitenkosten.

**GECONSOLIDEERDE
JAARREKENING**

2. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na verwerking van het resultaat)

ACTIVA

in euro's		<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Materiële vaste activa			
Gebouwen	1.	1.891.033	2.119.320
Inventaris en apparatuur	1.	229.835	238.195
Automatisering	1.	452.111	195.354
Activa in uitvoering	1.	<u>10.451</u>	<u>-</u>
		2.583.430	2.552.869
Financiële vaste activa			
Andere deelnemingen		-	11.062
Overige effecten	2.	117.828	117.828
Overige vorderingen	3.	<u>18.807</u>	<u>1.165</u>
		136.635	130.055
Voorraden	4.	38.821	24.147
Vlottende Activa			
Handelsdebiteuren	5.	282.486	225.141
Te vorderen subsidies	6.	856.443	1.293.371
Overige vorderingen en overlopende activa	7.	<u>103.812</u>	<u>406.067</u>
		1.242.741	1.924.579
Liquide Middelen	8.	3.099.644	5.007.147
TOTAAL ACTIVA		<u><u>7.101.271</u></u>	<u><u>9.638.797</u></u>

PASSIVA

in euro's		<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve	9.	<u>1.586.169</u>	<u>1.935.068</u>
		1.586.169	1.935.068
Voorzieningen	10.	422.125	687.281
Langlopende schulden	11.	2.222.212	2.353.440
Kortlopende schulden			
Crediteuren		817.666	920.336
Kortlopend deel langlopende schulden	12.	131.228	128.782
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13.	891.083	1.450.113
Vooruitontvangen subsidies	14.	183.185	552.443
Overige schulden en overlopende passiva	15.	<u>847.603</u>	<u>1.611.334</u>
		2.870.765	4.663.008
TOTAAL PASSIVA		<u><u>7.101.271</u></u>	<u><u>9.638.797</u></u>

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2016

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
		€	€
OPBRENGSTEN			
Baten	16.	18.393.533	26.678.971
Opbrengst particulieren	17.	3.103.436	1.727.446
Overige opbrengsten	18.	<u>1.493.615</u>	<u>646.741</u>
TOTAAL OPBRENGSTEN		22.990.584	29.053.158
KOSTEN			
Personeelskosten	19.	15.248.797	21.029.090
Afschrijvingen	20.	659.687	1.350.611
Overige bedrijfskosten	21.	<u>7.181.457</u>	<u>6.236.762</u>
TOTAAL KOSTEN		<u>23.089.921</u>	<u>28.616.463</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		99.337-	436.695
Rentelasten / (rentebaten)	22.	<u>102.922-</u>	<u>88.535-</u>
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN		202.259-	348.160
Resultaat deelneming	23.	15.980	12.466-
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	24.	<u>12.642</u>	<u>1.854-</u>
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN		173.637-	333.840
Buitengewone baten en lasten		<u>-</u>	<u>-</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u><u>173.637-</u></u>	<u><u>333.840</u></u>
Resultaatbestemming			
Toevoeging aan algemene reserve		173.637-	333.840
Ottrekking aan bestemmingsreserve		<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal resultaatbestemming		<u><u>173.637-</u></u>	<u><u>333.840</u></u>

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2016

in euro's

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Bedrijfsresultaat</i>	99.337-	436.695
Afschrijvingen	666.057	1.185.489
Afname/toename werkkapitaal:		
- Onderhanden werk en voorraden	14.674-	3.807
- Debiteuren	57.345-	59.786
- Te vorderen subsidies	436.928	906.210-
- Overige vorderingen en overlopende activa	302.255	143.920-
- Voorzieningen	265.156-	589.459-
- Crediteuren	102.670-	142.404
- Sociale lasten en belastingen	559.030-	533.511
- Vooruitontvangen / te betalen subsidies	369.258-	491.831
- Overige schulden	763.731-	64.295
<i>Totaal mutatie werkkapitaal</i>	1.392.681-	343.955-
Financiële baten en lasten	102.922-	88.535-
Resultaat deelneming	15.980	12.466-
Vennootschapsbelasting	12.642	1.854-
<i>Netto kasstroom (operationele activiteiten)</i>	900.261-	1.175.374
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	700.013-	118.405-
Desinvesteringen in materiële vaste activa	3.395	165.601
<i>Netto kasstroom (investeringsactiviteiten)</i>	696.618-	47.196
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename lening u/g	5.000-	-
Consolidatie stichting Robin Hood	175.262-	-
Waardeverandering andere deelnemingen	11.062	12.466
Waardeverandering overige vorderingen	12.642-	1.854
Aflossing langlopende schulden	128.782-	1.256.862-
<i>Netto kasstroom (financieringsactiviteiten)</i>	310.624-	1.242.542-
<i>Netto kasstroom</i>	1.907.503-	19.972-
Beginstand liquide middelen per 1 januari	5.007.147	5.027.119
Eindstand liquide middelen per 31 december	3.099.644	5.007.147

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

Het doel van Stichting Lumens, statutair gevestigd te Eindhoven, Don Boscostraat 4 en geregistreerd onder KvK nummer 17130412, is het bevorderen van de sociale kwaliteit en daarmee de maatschappelijke integratie en participatie van alle inwoners van Eindhoven en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Groepsverhoudingen

Stichting Lumens staat aan het hoofd van een groep entiteiten. Tot de Stichting Lumens behoren de volgende entiteiten:

Geconsolideerde maatschappijen

		Aandeel in het geplaatste kapitaal / zeggenschap
	Statutaire zetel	
Dynamo B.V.	Eindhoven	100%
Lumens Het Klooster Waalre B.V.	Waalre	100%
Lumens Holding B.V.	Eindhoven	100%
Stichting Robin Hood	Eindhoven	100%

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Lumens zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Lumens.

De financiële gegevens van Stichting Lumens zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat is ontstaan met een verkorte exploitatierekening in de enkelvoudige jaarrekening.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Bij de opstelling van de jaarrekening zijn de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 – Organisaties-zonder-winststreven gevolgd, waarbij voorrang is verleend aan de specifieke wet-en regelgeving en subsidievoorschriften vereist door subsidiegevers.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Gebruik van schattingen

Het opstellen van de jaarrekening noodzaakt de Raad van Bestuur overeenkomstig algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving tot het maken van schattingen en veronderstellingen. Deze hebben betrekking op de bedragen die zijn opgenomen voor activa en passiva per balansdatum, alsmede de verantwoording van baten en lasten gedurende de verslagperiode. De werkelijke resultaten kunnen afwijken van de geschatte bedragen.

Verbonden partijen

De stichting heeft de volgende verbonden entiteiten. De verbonden entiteiten, waarin Stichting Lumens een overwegende zeggenschap heeft, zijn betrokken in de consolidatie. Indien overwegende zeggenschap ontbreekt, die zijn deze entiteiten niet in de consolidatie betrokken:

Overzicht verbonden partijen

Naam en woonplaats	Rechtsvorm	Kernactiviteit	Mate van zeggenschap
Dynamo B.V.	Vennootschap	Exploitatie onroerend goed	100,00%
Lumens Holding B.V.	Vennootschap	Bevorderen sociale kwaliteit	100,00%
Lumens Het Klooster Waalre B.V.	Vennootschap	Exploiteren horeca-ondernemingen	100,00%
Robin Hood	Stichting	Exploitatie restaurant	100,00%
Breedband Regio Eindhoven	Vennootschap	verwerven, exploiteren en beheren glasvezel-infrastructuur	2,83%
We Helpen (bestuurlijke samenwerking)	Coöperatie	organiseren van informele zorg en burgerparticipatie	0,00%
Playing for Succes (bestuurlijke samenwerking)	Stichting	organiseren van activiteiten gericht op het ontwikkelingsrendement van kinderen en jongeren	25,00%
Vita Valley (lid coöperatie)	Coöperatie	Ontwikkelen innovatieve zorgconcepten	0,00%
Slimmer leven 2020 (lid coöperatie)	Coöperatie	Ontwikkelen innovatieve zorgconcepten	0,00%
Jeugd Veilig Verder U.A. (lid coöperatie)	Coöperatie	Uitvoering geven aan jeugdbescherming en jeugdreclassering	50,00%
Emoves U.A. (lid coöperatie)	Coöperatie	Ontwikkelen urban culture & sports veld	20,00%

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De toegepaste afschrijvingsmethode is de lineaire methode, waarbij de afschrijvingen jaarlijks bepaald worden op grond van de volgende geschatte gebruiksduur per categorie.

Voor de investeringen welke zijn gepleegd door Lumens Groep worden onderstaande afschrijvingstermijnen aangehouden:

- Gebouwen	10 - 30 jaar
- Verbouwing / installaties	10 jaar
- Inventaris	5 jaar
- Automatisering	3 jaar

Schattingwijziging automatisering

In 2016 wordt de huidige IT-omgeving aangepast, zodanig dat een aantal activa niet meer inzetbaar zijn voor Stichting Lumens. Als gevolg hiervan is de resterende levensduur aangepast en heeft er een herrekening plaatsgevonden van de afschrijvingslasten op basis van deze kortere levensduur. Het totale effect van deze schattingswijziging bedraagt € 69.947.

Financiële vaste activa

De deelnemingen, waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde.

De kapitaalbelangen, niet zijnde deelnemingen, met een duurzaam karakter worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde en indien van toepassing onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voorraad

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs onder aftrek van een voorziening voor incurante voorraden, indien deze noodzakelijk wordt geacht.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Over de liquide middelen kan, tenzij anders vermeld, vrij worden beschikt.

WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichten af te wikkelen.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud is een voorziening gevormd om de lasten, voortvloeiend uit het groot onderhoud, gelijkmatig over de boekjaren te verspreiden. Aan de voorziening voor groot onderhoud wordt gedoteerd op basis van het onderhoudsplan. De werkelijke uitgaven in het kader van groot onderhoud worden ten laste van deze voorziening gebracht.

De voorziening groot onderhoud is gevormd ten behoeve van het onderhoud van de pand gelegen aan de Don Boscostraat 4 te Eindhoven en een aantal Vrije Tijds Accommodaties.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde beloningen is gewaardeerd tegen de contante waarde van de in de toekomst te verwachten verplichtingen, rekening houdend met de diensttijd, de leeftijd, het verwachte verloop van het huidige personeelsbestand.

Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening is gevormd voor de kosten die in de komende jaren zullen voortvloeien uit de reorganisatie en is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd ter dekking van de salariskosten van medewerkers die op 31 december 2016 langdurig ziek zijn alsmede de eventuele transitievergoeding

Voorziening loopbaanbudget

De voorziening loopbaanbudget is gevormd ter dekking van de salariskosten die smaanhangen met de CAO-regeling loopbaanbudget en is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening huisvesting

De voorziening huisvesting is gevormd ter dekking van de huurkosten van panden, welke niet meer geëxploiteerd worden door Stichting Lumens, maar waarvan het huurcontract nog doorloopt.

Pensioenregeling

Stichting Lumens neemt deel aan de pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds PGGM. Stichting Lumens heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij dit bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Er is momenteel geen inzicht in het overschot of tekort van het bedrijfstakpensioenfonds en de mogelijke gevolgen hiervan voor Lumens Groep.

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben betrekking op de schulden met een looptijd van meer dan één jaar. De in het komend jaar te verrichten aflossingen zijn opgenomen onder kortlopende schulden.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders bepaald.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen, tenzij anders vermeld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht.

Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Opbrengsten

Projectsubsidies

De baten zijn voor wat betreft projectsubsidies of daarmee gelijk te stellen middelen berekend aan de hand van de voorschriften voor de bekostiging/subsidiëring

Overige

De overige opbrengsten zijn gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor geleverde goederen en diensten onder aftrek van omzetbelasting en kortingen.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financieel resultaat

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rentebaten en -lasten en soortgelijke baten en lasten.

Belastingen

Belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekeninghoudend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet aftrekbare kosten.

Buitengewone baten en lasten

Buitengewone baten en lasten betreffen de lasten die niet zijn ontstaan uit de normale bedrijfsvoering.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaand uit kasgelden en banktegoeden.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris / apparatuur	Automatisering	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari</i>					
Aanschafwaarde	4.162.423	1.212.459	2.787.912	-	8.162.794
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.103	974.264	2.592.558	-	5.609.925
Boekwaarde per 1 januari	2.119.320	238.195	195.354	-	2.552.869
<i>Mutaties in het boekjaar</i>					
Investerings	35.000	110.122	544.440	10.451	700.013
Afschrijvingen	263.287	115.087	287.683	-	666.057
Totaal mutaties in het boekjaar	-228.287	-4.965	256.757	10.451	33.956
Desinvesteringen	-	-7.545	-811.262	-	-818.807
Afschrijvingen desinvesteringen	-	4.150	811.262	-	815.412
Totaal mutaties in het boekjaar	-	-3.395	-	-	-3.395
<i>Stand per 31 december</i>					
Aanschafwaarde	4.197.423	1.315.036	2.521.090	10.451	8.044.000
Cumulatieve afschrijvingen	2.306.390	1.085.201	2.068.979	-	5.460.570
Boekwaarde per 31 december	1.891.033	229.835	452.111	10.451	2.583.430

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- Gebouwen	3,33% - 10,0%
- Inventaris / apparatuur	20,0%
- Automatisering	33,3%
- Vervoer	20,0%

Financiële vaste activa

2. Andere deelnemingen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
I-Kracht	-	11.062

Het verloop van de andere deelnemingen is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	11.062	23.528
Resultaat deelneming	15.980	-12.466
Verkoop deelneming	-27.042	-
Stand per 31 december	-	11.062

3. Overige effecten

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Kapitaalbelang Breedband Regio Eindhoven	117.828	117.828

Het verloop van het kapitaalbelang Breedband Regio Eindhoven is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	117.828	117.828
Waardevermeerdering	-	-
Stand per 31 december	117.828	117.828

3. Overige vorderingen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	13.807	1.165
Lening u/g Coöperatie Emoves U.A.	<u>5.000</u>	<u>-</u>
	<u>18.807</u>	<u>1.165</u>

Het verloop van de lening u/g Coöperatie Emoves U.A. is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	-	-
Bij: verstrekte geldlening	<u>5.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>5.000</u>	<u>-</u>

Over de lening u/g is in 2016 geen rente berekend.

4. Voorraden

Voorraad

Voorraad drank, etenswaren en emballage	<u>38.821</u>	<u>24.147</u>
---	---------------	---------------

5. Handelsdebiteuren

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Handelsdebiteuren	324.321	265.374
Af: voorziening dubieuze debiteuren	<u>-41.835</u>	<u>-40.233</u>
	<u>282.486</u>	<u>225.141</u>

6. Te vorderen subsidies

Te vorderen subsidies	928.243	1.802.154
Voorziening projecten	<u>-71.800</u>	<u>-508.783</u>
Te vorderen subsidies	<u>856.443</u>	<u>1.293.371</u>

7. Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen	4.484	34.797
Vooruitbetaalde bedragen	76.999	248.752
Waarborgsommen	17.855	17.155
Vorderingen op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	-	97.170
Kasvoorschotten	2.875	6.321
Overige	<u>1.599</u>	<u>1.872</u>
	<u>103.812</u>	<u>406.067</u>

Onder de kortlopende vorderingen zijn geen vorderingen opgenomen met een looptijd langer dan één jaar.

8. Liquide middelen

Banktegoeden	3.041.030	4.933.861
Kas	54.560	73.286
Kruisposten	<u>4.054</u>	<u>-</u>
	<u>3.099.644</u>	<u>5.007.147</u>

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
9. Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.586.169	1.935.068

Voor het verloopoverzicht van de individuele posten van het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening per 31 december 2016.

10. VOORZIENINGEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Groot Onderhoud	-	66.557
Overige voorzieningen	422.125	620.724
	<u>422.125</u>	<u>687.281</u>
De looptijd van de voorzieningen is als volgt te specificeren:		
Looptijd voorzieningen korter dan één jaar	208.100	638.098
Looptijd voorzieningen van één jaar tot vijf jaar	90.681	49.183
Looptijd voorzieningen langer dan vijf jaar	123.344	-
	<u>422.125</u>	<u>687.281</u>

De overige voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorziening uitgestelde beloning	-	-
Reorganisatievoorziening	-	116.122
Voorziening langdurig zieken	262.926	225.985
Voorziening loopbaanbudget	159.199	110.846
Voorziening huisvesting	-	167.771
	<u>422.125</u>	<u>620.724</u>

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	2016	2015
	€	€
<i>Groot onderhoud</i>		
Stand per 1 januari	66.557	141.101
Vrijval	66.557-	-
Onttrekking	-	74.544-
Stand per 31 december	-	66.557
<i>Voorziening uitgestelde beloning</i>		
Stand per 1 januari	-	198.966
Dotatie	-	-
Onttrekking	-	5.326-
Vrijval	-	193.640-
Stand per 31 december	-	-
<i>Reorganisatievoorziening</i>		
Stand per 1 januari	116.122	209.843
Dotatie resp. vrijval	-	156.869
Onttrekking	116.122-	250.590-
Stand per 31 december	-	116.122
<i>Voorziening langdurig zieken</i>		
Stand per 1 januari	225.985	270.124
Dotatie	221.192	144.618
Onttrekking	184.251-	188.757-
Stand per 31 december	262.926	225.985

	2016	2015
	€	€
<i>Voorziening loopbaanbudget</i>		
Stand per 1 januari	110.846	-
Dotatie	151.750	110.846
Onttrekking	103.397-	-
Stand per 31 december	<u>159.199</u>	<u>110.846</u>

Voorziening huisvesting

Stand per 1 januari	167.771	456.706
Dotatie	-	14.435
Onttrekking	167.771-	303.370-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>167.771</u>

11. LANGLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Langlopende schulden		
Hypothecaire geldlening - aflossingsvrij	1.000.000	1.000.000
Hypothecaire geldlening	1.222.212	1.353.440
	<u>2.222.212</u>	<u>2.353.440</u>

De looptijd van de langlopende schulden is als volgt te specificeren:

Looptijd langlopende schulden van één jaar tot vijf jaar	559.063
Looptijd langlopende schulden langer dan vijf jaar	<u>1.663.149</u>
	<u>2.222.212</u>

Het verloop van de hypothecaire geldleningen is als volgt

	2016	2015
	€	€
<i>Hypothecaire geldlening - aflossingsvrij</i>		
Stand per 1 januari	1.000.000	1.000.000
Aflossing	-	-
Stand per 31 december	<u>1.000.000</u>	<u>1.000.000</u>

	2016	2015
	€	€
<i>Hypothecaire geldlening</i>		
Stand per 1 januari	370.000	430.000
Aflossing	<u>60.000-</u>	<u>60.000-</u>
	310.000	370.000
Aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>60.000-</u>	<u>60.000-</u>
Stand per 31 december	<u><u>250.000</u></u>	<u><u>310.000</u></u>
<i>Hypothecaire geldlening - annuïtaire geldlening</i>		
Stand per 1 januari	1.112.222	1.178.641
Aflossing	<u>68.782-</u>	<u>66.419-</u>
	1.043.440	1.112.222
Aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>71.228-</u>	<u>68.782-</u>
Stand per 31 december	<u><u>972.212</u></u>	<u><u>1.043.440</u></u>

Over de hypothecaire geldlening o/g wordt een interest betaald van 4,58%. De volgende zekerheden zijn gesteld:

- Positieve en negatieve hypotheekverklaring;
- Vaste borgtocht van € 1.000.000;
- Vaste borgtocht van € 1.500.000;
- Verpanding van de spaardepositie met rekeningnummer 3032.730.635.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
12. Kortlopend deel langlopende schulden		
Aflossingsverplichting komend boekjaar	131.228	128.782
13. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	12.503	162.993
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	833.068	1.242.162
Pensioenen	45.512	44.958
	891.083	1.450.113
14. Vooruitontvangen subsidies		
Vooruitontvangen subsidies	183.185	552.443
15. Overige schulden en overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld en -dagen	367.695	904.762
Te betalen personeelskosten	143.818	214.671
Nog te ontvangen facturen	229.478	305.453
Vooruitontvangen bedragen	46.642	67.312
Te betalen accountantskosten	42.250	34.159
Overige	17.720	84.977
	847.603	1.611.334

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Fiscale eenheid - omzetbelasting

Stichting Lumens maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld inzake omzetbelasting van de fiscale eenheid als geheel.

Huurverplichtingen panden

Stichting Lumens huurt verschillende accommodaties van diverse verhuurders. Huurverplichtingen zijn aangegaan voor diverse looptijden. De huurverplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 707.871
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 325.497
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 0

Leaseverplichtingen

Stichting Lumens huurt een auto, kopieerapparaten en printers van derden. De huurverplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 67.328
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 206.476
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 23.145

ICT beheer en helpdesk ondersteuning

Stichting Lumens heeft een contract afgesloten voor ICT beheer en helpdesk ondersteuning. De afnameverplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 452.443
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 904.886
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 0

Overige verplichtingen

Stichting Lumens heeft meerjarige contracten afgesloten op het gebied van pay-rolling, schoonmaak energie. De verplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 318.341
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 61.700
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 0

Bankgaranties

Ten behoeve van derden zijn bankgaranties verstrekt ter hoogte van € 46.947. De verstrekte bankgaranties hebben hoofdzakelijk betrekking op de huur van panden.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2016

OPBRENGSTEN

	2016	2015
	€	€
16. Baten		
Projectsubsidies	17.345.566	25.860.487
Opbrengst scholen	782.000	615.382
Opbrengst bedrijven	198.317	164.502
Opbrengst fondsen	67.650	38.600
	<u>18.393.533</u>	<u>26.678.971</u>
17. Opbrengst particulieren		
Omzet exploitatie restaurants	1.216.497	-
Baropbrengsten	703.325	690.344
Deelnemersbijdragen activiteiten	226.595	230.028
Verhuuropbrengsten	705.821	644.238
Ureninzet eigen personeel	20.292	-
Programmering	230.906	162.836
	<u>3.103.436</u>	<u>1.727.446</u>
18. Overige opbrengsten		
Baten voorgaande jaren	553.418	457.943
Overige baten	940.197	188.798
	<u>1.493.615</u>	<u>646.741</u>
De baten voorgaande jaren zien toe op de navolgende posten:		
- Afrekening belastingdienst		40.145
- Schadevergoeding VTA		22.903
- Afrekening loonkosten		22.323
- Overige baten voorgaande jaren		<u>468.047</u>
		<u>553.418</u>

KOSTEN

19. Personeelskosten

	2016	2015
	€	€
Lonen en salarissen	11.064.913	15.269.366
Pensioenlasten	984.621	1.404.428
Sociale lasten	1.824.364	2.577.645
Overige personeelskosten	1.374.899	1.777.651
	<u>15.248.797</u>	<u>21.029.090</u>
<i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto lonen	9.417.049	13.096.424
Individueel keuzebudget	1.647.864	2.172.942
	<u>11.064.913</u>	<u>15.269.366</u>

Personeelsleden

Bij de stichting zijn in 2016 gemiddeld 225 personeelsleden (FTE op basis van het aantal gewerkte dagen) in dienst van de stichting (2015: 331).

	2016	2015
	€	€
Pensioenlasten	<u>984.621</u>	<u>1.404.428</u>
Sociale lasten	<u>1.824.364</u>	<u>2.577.645</u>
<i>Overige personeelskosten</i>		
Personeel niet in loondienst	410.892	421.659
Kosten stagiaires en vrijwilligers	92.871	110.058
Reiskostenvergoeding	275.014	310.294
Arbokosten	43.460	38.113
Studie- en opleidingskosten	187.345	410.917
Kosten werving en selectie	26.640	57.217
Reorganisatiekosten	-	156.869
Overige personeelskosten	<u>338.677</u>	<u>272.524</u>
	<u>1.374.899</u>	<u>1.777.651</u>

20. Afschrijvingen

	2016	2015
	€	€
Gebouwen	263.287	283.139
Inventaris en apparatuur	107.322	104.295
Automatisering	287.683	798.055
Vervoermiddelen	-	-
Boekverlies materiële vaste activa	1.395	165.122
	<u>659.687</u>	<u>1.350.611</u>

21. Overige bedrijfskosten

	2016	2015
	€	€
Huisvestingskosten	1.866.684	1.757.332
Kantoorkosten	1.341.878	1.909.627
Activiteitenkosten	3.270.658	1.862.315
Algemene kosten	702.237	707.488
	<u>7.181.457</u>	<u>6.236.762</u>

Huisvestingskosten

Huurkosten	670.232	635.904
Schoonmaakkosten	273.161	240.866
Gas, water en elektra	374.097	307.705
Onderhoudskosten	291.534	344.136
Klein inventaris	106.323	66.460
Belastingen en heffingen	59.137	52.705
Verzekeringen	30.873	28.922
Beveiligingskosten	26.576	26.472
Overige huisvestingslasten	34.751	54.162
	<u>1.866.684</u>	<u>1.757.332</u>

	2016	2015
	€	€
<i>Kantoorkosten</i>		
Kantoorbenodigdheden	11.189	11.910
Drukwerk	120.949	198.829
Automatiseringskosten	807.922	1.107.562
Contributies en abonnementen	154.436	210.774
Porti	22.589	35.171
Verzekeringen	19.557	9.457
Telefoonkosten	205.236	335.924
	<u>1.341.878</u>	<u>1.909.627</u>
<i>Activiteitenkosten</i>		
Activiteitenkosten projectsubsidies	2.431.745	1.594.933
Inkoop restaurant en horeca	838.913	267.382
	<u>3.270.658</u>	<u>1.862.315</u>
<i>Algemene kosten</i>		
Accountantskosten	67.075	50.400
Advieskosten	395.591	429.347
Juridische kosten	27.506	20.551
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	26.697	3.822
Representatiekosten	36.318	58.548
Reis- en verblijfkosten	18.711	13.333
Advertentiekosten	20.237	38.246
Lasten voorgaande jaren	77.351	51.362
Overige algemene kosten	32.751	41.879
	<u>702.237</u>	<u>707.488</u>

22. Financiële baten en lasten

	2016	2015
	€	€
<i>Financiële baten en lasten</i>		
Rentebaten	9.652	18.461
Rentelasten hypothecaire geldlening	88.733-	93.630-
Rente en kosten bank	23.841-	13.366-
	<u>102.922-</u>	<u>88.535-</u>

23. Resultaat deelneming

I-Kracht	15.980	12.466-
	<u>15.980</u>	<u>12.466-</u>

24. Belasting resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	2016	2015
	€	€
Vennootschapsbelasting boekjaar	12.642	1.854-
	<u>12.642</u>	<u>1.854-</u>

Wet Normering Topinkomens

De bezoldiging van de functionarissen die over 2016 in het kader van de Wet Normering Topinkomens verantwoord worden is als volgt:

1. Naam	J.M.M. van Nunen	Houben - Sipman	Vergroesen
2. Functie	Algemeen directeur	Voorzitter RvT	Vice-voorzitter / voorzitter RvT
3. Dienstverband - van	1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016
Dienstverband - tot en met	31-12-2016	31-3-2016	31-12-2016
4. Omvang dienstverband	Full time		
5. Gewezen topfunctionaris	Nee		
6. Echt/fictief dienstverband	Echt		
Individueel WNT maximum	179.000	26.850	17.900
- Beloning	166.576 (2015: € 170.310)	1.500 (2015: € 6.000)	5.750 (2015: € 5.000)
- Belastbare onkostenvergoedingen	1.625 (2015: € 1.625)	0	0
*- Beloningen betaalbaar op termijn	18.041 (2015: € 19.832)	0	0
Subtotaal	186.242 (2015: € 191.767)	1.500 (2015: € 6.000)	5.707 (2015: € 5.000)
*-/ onverschuldigd betaald bedrag	-	-	

De WNT-norm voor 2016 bedraagt € 179.000. Voor bestaande contracten en aanstellingen geldt een overgangsregeling. De gemaakte afspraken over de bezoldiging blijven hierbij nog 3 jaar gelden. Dit betekent dat de afbouw van de bestuurdershonorering plaats dient te vinden uiterlijk met ingang van 01-01-2019. Vanaf die datum dient in een periode van 3 jaar het totaal inkomen teruggebracht te worden naar de WNT2-norm van € 179.0000. De Raad van Toezicht heeft met de bestuurder afgesproken deze afbouw vanaf 2016 versneld te realiseren, waarbij uiterlijk per 1 januari 2019 de afbouw is gerealiseerd en daarna een verdere afbouw wordt voortgezet.

Wet Normering Topinkomens (vervolg)

	Van Hooff	Kortman	Geurtsen - Van den Heuvel
1. Naam			Lid RvT /
2. Functie	Lid RvT	Lid RvT	Vice-voorzitter
3. Dienstverband - van	1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016
Dienstverband - tot en met	31-3-2016	29-2-2016	31-12-2016
4. Omvang dienstverband			
5. Gewezen topfunctionaris			
6. Echt/fictief dienstverband			
Individueel WNT maximum	17.900	17.900	17.900
- Beloning	1.125 (2015: € 4.500)	750 (2015: € 4.500)	4.875 (2015: € 4.500)
- Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0
- Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Subtotaal	1.125 (2015: € 4.500)	750 (2015: € 4.500)	4.875 (2015: € 4.500)
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-

Wet Normering Topinkomens (vervolg)

1. Naam	Pastoor	Van der Pol
2. Functie	Lid RvT	Lid RvT
3. Dienstverband - van	1-11-2016	1-1-2016
Dienstverband - tot en met	31-12-2016	31-12-2016
4. Omvang dienstverband		
5. Gewezen topfunctionaris		
6. Echt/fictief dienstverband		
Individueel WNT maximum	17.900	17.900
- Beloning	4.500 (2015: € 750)	4.500 (2015: € 0)
- Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
*- Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Subtotaal	4.500 (2015: € 750)	4.500 (2015: € 0)
*-/ onverschuldigd betaald bedrag	-	-

**ENKELVOUDIGE
JAARREKENING**

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na verwerking van het resultaat)

ACTIVA

in euro's		<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
Materiële vaste activa			
Gebouwen	1.	1.693.473	1.932.703
Inventaris en apparatuur	1.	18.926	41.345
Automatisering	1.	452.111	189.576
Vervoermiddelen	1.	<u>1</u>	<u>1</u>
		2.164.511	2.163.625
Financiële vaste activa			
Deelneming in groepsmaatschappijen	2.	-	92.082
Andere deelnemingen		-	11.062
Overige effecten		117.828	117.828
Overige vorderingen		<u>5.000</u>	<u>-</u>
		122.828	220.972
Voorraden	3.	-	13.468
Vlottende Activa			
Handelsdebiteuren	4.	187.375	166.571
Vorderingen op groepsmaatschappijen	5.	463.614	225.364
Te vorderen subsidies		853.798	1.293.371
Overige vorderingen en overlopende activa	6.	<u>97.561</u>	<u>404.196</u>
		1.602.348	2.089.502
Liquide Middelen	7.	2.990.186	4.968.076
TOTAAL ACTIVA		<u><u>6.879.872</u></u>	<u><u>9.455.643</u></u>

PASSIVA

in euro's

31-12-2016

31-12-2015

Eigen vermogen

Algemene reserve

8. 1.839.653

1.935.068

1.839.653

1.935.068

Voorzieningen

9.

416.309

684.425

Langlopende schulden

2.222.212

2.353.440

Kortlopende schulden

Crediteuren

533.019

880.130

Kortlopend deel langlopende schulden

131.228

128.782

Belastingen en premies sociale verzekeringen

10. 806.538

1.414.466

Vooruitontvangen subsidies

183.185

552.443

Overige schulden en overlopende passiva

11. 747.728

1.506.889

2.401.698

4.482.710

TOTAAL PASSIVA

6.879.872

9.455.643

ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2016

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	7.132-	324.392
Resultaat deelneming	12. <u>88.283-</u>	<u>9.448</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN	<u><u>95.415-</u></u>	<u><u>333.840</u></u>

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Financiële vaste activa

De deelnemingen, waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris / apparatuur	Automatisering	Vervoer	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari</i>					
Aanschafwaarde	3.897.418	633.709	2.641.398	2.800	7.175.325
Cumulatieve afschrijvingen	1.964.715	592.364	2.451.822	2.799	5.011.700
Boekwaarde per 1 januari	1.932.703	41.345	189.576	1	2.163.625
<i>Mutaties in het boekjaar</i>					
Investerings	-	5.058	544.440	-	549.498
Afschrijvingen	239.230	27.477	281.905	-	548.612
Totaal mutaties in het boekjaar	-239.230	-22.419	262.535	-	886
Desinvesteringen	-	-	-811.622	-	-811.622
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	811.622	-	811.622
Afschrijvingen	-	-	-	-	-
Totaal mutaties in het boekjaar	-239.230	-22.419	262.535	-	886
<i>Stand per 31 december</i>					
Aanschafwaarde	3.897.418	638.767	2.374.216	2.800	6.913.201
Cumulatieve afschrijvingen	2.203.945	619.841	1.922.105	2.799	4.748.690
Boekwaarde per 31 december	1.693.473	18.926	452.111	1	2.164.511

2. Financiële vaste activa

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Deelneming in groepsmaatschappijen		
Dynamo B.V.	-	92.082
Lumens Holding B.V.	-	-
	<u>-</u>	<u>92.082</u>

Het verloop van de deelnemingen in groepsmaatschappijen is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
<i>Dynamo B.V.</i>		
Stand per 1 januari	92.082	70.169
Verkoop deelneming	-92.082	-
Resultaat deelneming	-	21.913
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>92.082</u>
<i>Lumens Holding B.V.</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Aankoop deelneming	5.000	-
Resultaat deelneming	<u>-104.243</u>	<u>-</u>
	-99.243	-
Af: vordering op groepsmaatschappijen	<u>99.243</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

Andere deelnemingen

I-Kracht	<u>-</u>	<u>11.062</u>
----------	----------	---------------

Het verloop van de andere deelnemingen is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	11.062	23.528
Resultaat deelneming	15.960	-12.466
Opheffing coöperatie	<u>-27.022</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>11.062</u>

Overige effecten

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Overige effecten	<u>117.828</u>	<u>117.828</u>

Het verloop van de overige effecten is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	117.828	117.828
Waardevermeerdering	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>117.828</u>	<u>117.828</u>

Overige vorderingen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Lening u/g Coöperatie Emoves U.A.	<u>5.000</u>	<u>-</u>
	<u>5.000</u>	<u>-</u>

Het verloop van de overige vorderingen is als volgt:

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	-	-
Verstrekte geldlening	5.000	-
Aflossing	-	-
Stand per 31 december	<u>5.000</u>	<u>-</u>

Over de lening u/g is in 2015 7,50% rente berekend (2015: 7,50%).

Vorraden

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
3. Voorraad		
Voorraad drank, etenswaren en emballage	<u>-</u>	<u>13.468</u>

Vlottende activa

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
4. Handelsdebiteuren		
Handelsdebiteuren	207.643	196.181
Af: voorziening dubieuze debiteuren	<u>20.267-</u>	<u>29.610-</u>
	<u>187.375</u>	<u>166.571</u>

5. Vorderingen op groepsmaatschappijen

Dynamo B.V.	275.637	225.364
Lumens Holding B.V.	2.162-	-
Lumens Het Klooster B.V.	105.138	-
Stichting Robin Hood	<u>85.000</u>	<u>-</u>
	<u>463.614</u>	<u>225.364</u>

	2016	2015
	€	€
<i>Dynamo B.V.</i>		
Stand per 1 januari	225.364	185.110
Mutaties	50.273	40.254
Stand per 31 december	<u>275.637</u>	<u>225.364</u>

Over de vordering is in 2016 geen rente berekend (2015: 0,00%).

Lumens Holding B.V.

Stand per 1 januari	-	-
Mutaties	2.162-	-
Stand per 31 december	<u>2.162-</u>	<u>-</u>

Over de vordering is in 2016 geen rente berekend (2015: 4,00%).

Lumens Het Klooster B.V.

Stand per 1 januari	-	-
Mutaties	105.138	-
Stand per 31 december	<u>105.138</u>	<u>-</u>

Over de vordering is in 2016 geen rente berekend.

Stichting Robin Hood

Stand per 1 januari	-	-
Mutaties	85.000	-
Stand per 31 december	<u>85.000</u>	<u>-</u>

Over de vordering is in 2016 geen rente berekend.

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
6. Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	4.484	34.797
Vooruitbetaalde bedragen	71.448	246.882
Waarborgsommen	17.155	17.155
Vorderingen op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	-	97.170
Kasvoorschotten	2.875	6.321
Overige	1.599	1.871
	<u>97.561</u>	<u>404.196</u>

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
7. Liquide middelen		
Bank	2.940.239	4.895.131
Kas	50.126	73.286
Kruisposten	<u>-180</u>	<u>341-</u>
	<u>2.990.186</u>	<u>4.968.076</u>

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

8. Eigen vermogen

Algemene reserve

31-12-2016	31-12-2015
€	€

1.839.653	1.935.068
-----------	-----------

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

2016	2015
€	€

Stand per 1 januari

1.935.068	1.601.228
-----------	-----------

Resultaatbestemming

-95.415	333.840
---------	---------

Stand per 31 december

1.839.653	1.935.068
-----------	-----------

VOORZIENINGEN

9. Voorzieningen

Groot Onderhoud

31-12-2016	31-12-2015
€	€

-	66.557
---	--------

Overige voorzieningen

416.309	617.868
---------	---------

416.309	684.425
---------	---------

De overige voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorziening uitgestelde beloning

-	-
---	---

Reorganisatievoorziening

-	116.122
---	---------

Voorziening langdurig zieken

262.926	225.985
---------	---------

Voorziening loopbaanbudget

153.383	107.990
---------	---------

Voorziening huisvesting

-	167.771
---	---------

416.309	617.868
---------	---------

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	2016	2015
	€	€
<i>Groot onderhoud</i>		
Stand per 1 januari	66.557	141.101
Onttrekking	<u>66.557-</u>	<u>74.544-</u>
Stand per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>66.557</u></u>
<i>Voorziening uitgestelde beloning</i>		
Stand per 1 januari	-	195.203
Dotatie	-	-
Onttrekking	-	5.326-
Vrijval	<u>-</u>	<u>189.877-</u>
Stand per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>
<i>Reorganisatievoorziening</i>		
Stand per 1 januari	116.122	209.843
Vrijval resp. dotatie	-	156.869
Onttrekking	<u>116.122-</u>	<u>250.590-</u>
Stand per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>116.122</u></u>
<i>Voorziening langdurig zieken</i>		
Stand per 1 januari	225.985	270.124
Dotatie	221.192	144.618
Onttrekking	<u>184.251-</u>	<u>188.757-</u>
Stand per 31 december	<u><u>262.926</u></u>	<u><u>225.985</u></u>

	2016	2015
	€	€
<i>Voorziening loopbaanbudget</i>		
Stand per 1 januari	107.990	-
Dotatie	146.818	-
Onttrekking	101.425-	107.990
Stand per 31 december	153.383	107.990

Voorziening huisvesting

Stand per 1 januari	167.771	456.706
Dotatie	-	14.435
Onttrekking	167.771-	303.370-
Stand per 31 december	-	167.771

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
10. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	20.494-	162.993
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	794.022	1.215.465
Pensioenen	33.010	36.008
	806.538	1.414.466

11. Overige schulden en overlopende passiva

Reservering vakantiegeld en -dagen	336.065	871.359
Te betalen personeelskosten	136.897	211.989
Nog te ontvangen facturen	221.290	301.804
Vooruitontvangen bedragen	-	27.257
Te betalen accountantskosten	42.250	34.159
Overige	11.226	60.321
	747.728	1.506.889

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2016

	2016	2015
	€	€
12. Resultaat deelneming		
Lumens Holding B.V.	-104.243	-
Dynamo B.V.	-	21.914
I/Kracht	15.960	-12.466
	<u>-88.283</u>	<u>9.448</u>

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening van Stichting Lumens. De jaarrekening 2016 is door de Raad van Bestuur vastgesteld op 21 maart 2017.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarrekening. De jaarrekening 2016 is door de Raad van Toezicht worden goedgekeurd in hun vergadering van 24 maart 2017.

Resultaatbestemming 2016

Na goedkeuring door de Raad van Toezicht is het resultaat over 2016 als volgt verdeeld:

	€
Onttrokken aan de algemene reserve	<u>173.637-</u>
	<u>173.637-</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

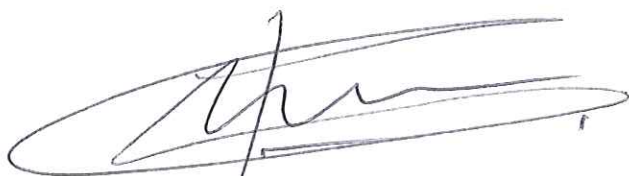
Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2016 is door de Raad van Bestuur goedgekeurd in hun vergadering van 21 maart 2017.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2016 is door de Raad van Bestuur goedgekeurd in hun vergadering van 21 maart 2017.

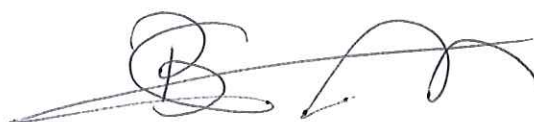

Drs. J.M.M. van Nunen
Raad van Bestuur

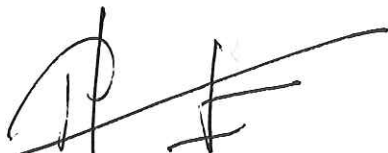
De jaarrekening 2016 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in hun vergadering van 24 maart 2017.

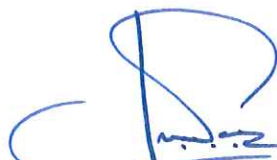
Dhr. Mr. E.J. Rutters
Voorzitter Raad van Toezicht

Mevr. B. van den Heuvel-Geurtsen
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. P.J. Vergroesen RA
Lid Raad van Toezicht

Dhr. J. van der Pol
Lid Raad van Toezicht

Dhr. M.R. Pastoor
Lid Raad van Toezicht

Controleverklaring

De controleverklaring bij de jaarrekening 2016 is opgenomen op de volgende pagina.

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatbestemming

Er is geen statutaire regeling inzake de resultaatbestemming.

Controleverklaring

De controleverklaring bij de jaarrekening 2016 is opgenomen op de volgende pagina.

CONTROLEVERKLARING 2016

Deloitte Accountants B.V.
T.a.v. de heer drs. W.J.P.M. van de Rijdt RA
Postbus 376
5600 AJ EINDHOVEN

Datum : 24 maart 2017
Ons kenmerk : CBU17.066/JvN/fvdb
Betreft : Bevestiging bij de jaarrekening 2016

Geachte heer van de Rijdt,

Deze bevestiging bij de jaarrekening wordt afgegeven in samenhang met uw controle van de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening 2016 van Stichting Lumens te Eindhoven die gericht is op het geven van een oordeel over het getrouwe beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Lumens per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties-zonder-winststreven, de aanwijzingen van de gemeente Eindhoven in de subsidieverordening waaraan de jaarrekening en het jaarverslag moeten voldoen en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Wij hebben, voor zover wij dat noodzakelijk en relevant achten om ons adequaat te informeren, navraag gedaan bij leidinggevend en medewerkers van de stichting met relevante kennis en ervaring. Dienovereenkomstig bevestigen wij naar ons beste weten en overtuiging het volgende:

Jaarrekening

1. Namens de Raad van Bestuur erkennen wij onze verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisatie-zonder-winststreven, de aanwijzingen van de gemeente Eindhoven in de subsidieverordening en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Wij zijn onze verantwoordelijkheden voor het opmaken van de jaarrekening 2016 nagekomen met inbegrip van de getrouwe weergave van deze jaarrekening, zoals omschreven in de voorwaarden van de controleopdracht (zie de opdrachtbevestiging bij de controle van de jaarrekening 2016).
2. Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening die voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT.
3. Alle transacties zijn geboekt in de financiële administratie en zijn weergegeven in de jaarrekening.
4. Wij zijn van mening dat de significante veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het maken van schattingen ten aanzien van voorziening groot onderhoud, voorziening voor uitgestelde beloningen, reorganisatievoorziening, voorziening langdurig zieken, voorziening huisvesting en voorziening loopbaanbudget redelijk zijn.

5. Alle gebeurtenissen, die zich hebben voorgedaan na de datum van de jaarrekening en waarvoor op grond van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisatie-zonder-winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) een aanpassing of toelichting vereist, zijn aangepast of toegelicht.
6. Wij zijn van mening dat de invloeden van niet-gecorrigeerde afwijkingen, afzonderlijk of geaggregeerd, niet van materieel belang zijn voor de jaarrekening als geheel. Een overzicht van de niet-gecorrigeerde afwijkingen is als bijlage bij deze brief opgenomen.

Aan u verstrekte informatie

7. Wij hebben u:
 - alle informatie verschaft die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening waaronder inzage gegeven in de gehele administratie, de daaraan ten grondslag liggende gegevens en alle notulen van de raad van toezicht en raad van bestuur (namelijk die gehouden in de periode van 1 januari 2016 tot en met de datum van afgifte van de controleverklaring bij de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening 2016 van Stichting Lumens) en voor zover van toepassing, samenvatting van acties van vergaderingen gehouden na het einde van de periode van welke de notulen nog niet zijn opgemaakt.
 - op uw verzoek, aanvullende informatie verstrekt, voor uw controlewerkzaamheden;
 - onbeperkte toegang verschaft tot personen van onze organisatie die relevant zijn voor uw controle van onze jaarrekening.

Fraude en het voldoen aan wet- en regelgeving

8. Onder de term fraude wordt verstaan een opzettelijke handeling door één of meer personen uit de kring van de leiding, de organen belast met governance, het personeel of derden, waarbij misleiding wordt gebruikt om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. Ook afwijkingen die voortkomen uit het onrechtmatig onttrekken en doen toevloeien van waarden aan de stichting, waaronder het ongeautoriseerd bezwaren van activa, vallen hieronder. Frauduleuze financiële verslaggeving omvat opzettelijke afwijkingen of het weglaten van bedragen of toelichtingen in de jaarrekening om gebruikers te misleiden.
9. Wij erkennen onze verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude.
10. Wij hebben de resultaten gemeld van onze inschatting van het risico dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude.
11. Wij hebben onze kennis verstrekt met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de stichting van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
 - het management;
 - werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van interne beheersing; of
 - anderen in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor de jaarrekening.
12. Wij hebben u op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of vermoede fraude die op de jaarrekening van de stichting van invloed zijn en waarvan wij kennis hebben verkregen via werknemers, voormalig werknemers, analisten, regelgevers of toezichthouders of via anderen.

13. Wij hebben u inlichtingen verstrekt omtrent alle bekende gevallen of vermoedens van het niet-naleven van wet- en regelgeving, waarmee bij het opstellen van de jaarrekening rekening moet worden gehouden.

Verbonden partijen

14. Wij hebben de bij ons bekende informatie met betrekking tot de identificatie van verbonden partijen en aangaande transacties met deze partijen volledig aan u verstrekt.
15. De relaties en transacties met verbonden partijen zijn op passende wijze in de jaarrekening verwerkt en toegelicht in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Verplichtingen en claims

16. Wij hebben alle bekende actuele of mogelijke rechtszaken en claims waarvan de effecten moeten worden overwogen bij het opmaken van de jaarrekening aan u bekendgemaakt, alsmede verwerkt en toegelicht in de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Aanvullende bevestigingen

17. Wij hebben geen voornemens die een invloed van materieel belang zouden kunnen hebben op de huidige boekwaarde van de activa en passiva zoals opgenomen in de jaarrekening, dan wel op de rubricering daarvan.
18. Wij zijn van mening dat er geen bijzondere waardeverminderingen dienen te worden doorgevoerd met betrekking tot vaste activa die in de balans zijn opgenomen.
19. Informatie aangaande het financiële risicoprofiel, alsmede onze doelstellingen en ons beleid met betrekking tot het financiële risicobeheer, zijn adequaat opgenomen in de jaarrekening.
20. De economische eigendom van de activa berust bij de stichting. Er zijn geen andere pand- of hypotheekrechten gevestigd op de activa van de stichting, dan die welke zijn vermeld in de toelichting van de jaarrekening.
21. Wij hebben de huurverplichting van VTA's over de jaren 2008 en 2009 nihil gewaardeerd in de jaarrekening over 2014. Deze waardering is gebaseerd op mondeling overleg tussen ons en de gemeente Eindhoven. Een factuur hiervoor hebben wij tot op heden niet ontvangen. Mocht de gemeente deze factuur alsnog toesturen dan zullen wij deze vordering bestrijden en hiervoor een aanvullende vergoeding claimen bij de gemeente Eindhoven.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "J. van Nunen", is written over a horizontal line.

Jos van Nunen
bestuurder